

Падіння Орла

КУПИТИ

Про книгу

У Долині Рогу, захищеній високими горами та оточеній безмежним океаном, століттями мирно жили люди, забувши про війни, хвороби та голод. Однак безтурботне життя одного з вельможних мешканців Долини, юного Дейлара, раптово змінилося. У своїх мандрах юнак натрапляє на міфічні створіння, які вважалися зниклими, вступає у смертельний бій з ворогами рідної фратрії та дізнається про страшні таємниці, ретельно приховувані від людей.

«Падіння Орла» — незабутня зустріч з новими світами, сповненими пригодами, інтригами та таємницями.

Андрій Гулкевич

Падіння Орла

Падіння Орла

© Видавництво "НК-Богдан"

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-7883-2

У Долині Рогу, захищеній високими горами та оточеній безмежним океаном, століттями мирно жили люди, забувши про війни, хвороби та голод. Однак безтурботне життя одного з вельможних мешканців Долини, юного Дейлара, раптово змінилося. У своїх мандрах юнак натрапляє на міфічні створіння, які вважалися зниклими, вступає у смертельний бій з ворогами рідної фратрії та дізнається про страшні таємниці, ретельно приховувані від людей.

«Падіння Орла» — незабутня зустріч з новими світами, сповненими пригодами, інтригами та таємницями.

ЧАСТИНА I

Розділ І

Гори – високі, їхні вершини вкривали білі хмари, і через це ніхто не здатний був їх розгледіти. Це перші спогади багатьох жителів Долини Рогу, котрі населяли благодатний край, який тягнеться на сотні кілометрів, оточений горами, неначе великим міцним муром, що оберігає їх від холодних вітрів та вод безмежних океанів, які омивають Долину. У легендах йдеться про те, що жителі Долини таким захистом повинні завдячувати давньому титанові Рогу, який співчував сумній долі людей та прагнув їм, наче дітям своїм, лише добра.

У сиву давнину Долина була самотнім островом, оточеним бурхливим океаном, який часто затоплювало. Проте не лише океан ставав лихом для тих людей, котрі жили в цих землях. Інші титани часто ворогували між собою, їхні суперечки призводили до стихійних лих, що руйнували Долину і приносили лише смерть та лихо людям, які її населяли. Однак Рогу, один із найсильніших титанів, уподобав людей і став на їхній захист. Він усіма своїми зусиллями відкидав напади титанів та сили природи, які руйнували Долину. Після тривалих боїв Рогу зрозумів, що так тривати не може вічно. Титан провів таємничий ритуал і приніс себе в жертву. Природа лютувала, здійснювалися бурі, земля тряслася, блискавки сяяли на небі, здавалося, що весь світ гине. За три дні і три ночі Рогу не стало. Він розчинився, і з його тіла постав бар'єр із гір, що оточив Долину від бід, які вона переживала з початку віків. З титанової крові утворилися прісноводні річки та озера, що дають сили жителям, з волосся з'явилася небачена до того флора, а з душі — сині кристали, які розкинулися по всій долині та могли зцілювати її жителів.

Серця інших титанів, побачивши цей акт самопожертви, зворушилися, наскільки це було можливо. Ніколи ще до того титан не помирав. Смерть Рогу стала початком кінця ери титанів. Після його смерті більшість титанів також провели ритуали і розчинилися у природі. Так розпочалася ера правління людей у Долині.

Після смерті Рогу жителі Долини назвали її на його честь і поклонялися наче покровителеві, оскільки вірили, що він став духом-

захисником жителів Долини. Ця легенда, напевно, перша розповідь, яка закарбувалася в пам'яті Дейлара – сина принца Долини Рогу. Коли він був дитям, його мати любила розказувати йому різні розповіді та казки. Завдяки цьому він знав чимало легенд, і не лише про титана Рогу, а й про інших. У Долині також шанували Мароса – титана світла, який зробив так, щоб Долина не могла згоріти від пекучого променя Сонця. Чи, наприклад, Дімеси – титана, яка була покровителькою природи. Дейлар мав добру пам'ять і ніколи не плував титанів, як чимало жителів Долини. Його сіро-блакитні очі дивилися на північ. Столиця розташовувалася далеко від гір, і побачити їх було марною справою. Але юнак так просто не здавався та намагався побачити хоча б їхній силует, але йому так і не вдавалося. Надто далеко вони були. Він опустив свою голову й усміхнувся на свою марну, майже безглузду затію.

Дейлар виглядав як звичайний представник свого роду та столичний житель Долини. Волосся його було каштанового кольору, але дещо довше ніж у більшості жителів столиці та всієї Долини, де традиційно носили коротку стрижку. В його очах можна було впізнати завзяту й відверту людину, яка дивилися на світ дещо з оптимізмом та наївністю. Його життя проходило в безтурботності та спокої, хоча таким воно було в багатьох мешканців Долини.

Дейлар стояв на пагорбі, вбраний у коричневі штани і такого ж кольору сорочку з легкої тканини. З того місця відкривався чудовий краєвид на одну з площ столиці Долини – Орігена – де готувалися до свята Створення. Цього дня всі фратрії Долини Рогу збиралися у столиці заради святкування, яке присвячувалося діянню титана Рогу. Завдяки гострому зорові, яким володіли всі мешканці Долини, юнак міг чітко розгледіти все, що відбувалося на площі столиці.

Монумент Рогу ставили на великому майдані в оточенні інших титанів, чиї пам'ятники здавалися меншими, але котрих також шанували. Рогу виглядав як сильний чоловік у розквіті своїх сил, у руці він тримав величезний щит, а його меч висів на поясі. Обличчя Рогу не мало чітких рис, оскільки жителі Долини не знали, яке воно насправді. У деяких легендах говориться про те, що титан ходив лише в масці чи то в каптурі, в інших говориться про те, що обличчя

насправді світилося так, що смертні не могли його розгледіти. Тому скульптор монумента вирішив не зображувати чітких рис. Біля ніг Рогу розташовувався вівтар для приношень, на якому лежали сині кристали. Це єдині речі, які могли на ньому міститися.

Святкування розпочнеться завтра на світанку, але столиця вже останні чотири дні наповнювалася людьми з усіх кутків Долини. Площа, на якій стояли монументи титанів, щодня ставала чимраз велелюднішою. Кількість стягів фратрій Долини невпинно зростала. Ось фратрія Антилоп зі своїм стягом, на якому зображена ця ж тварина у стрибку; фратрія Бобрів зі стягом, на якому видно бобра зі шматком дерева у руках; піддані фратрії Ведмедів, як завжди одягнені в міцні лати, стояли зі своїми стягами біля статуї титана Промота, котрий за легендою навчив людей обробляти залізо; фратрія Змія зі стягом зеленої змії була друга за чисельністю на площі і, мабуть, друга у столиці. Фратрія Орлів, до якої належав Дейлар, була найчисельнішою в Орігені. Ця фратрія вже останні півтори тисячі років правила в Долині безперервно. Цікаво, що це перша фратрія, яка прийшла до влади мирним шляхом. Півтори тисячі років тому в Долині Рогу панував небувалий голод, через що цілі сім'ї та міста вимерли. Саме в той час чимало менших фратрій стало жертвами великих, хоча й великі фратрії потерпали від голоду. І чудом предок Дейлара – Лонгус, зумів нагодувати цілу Долину Рогу. Ніхто насправді не знає, як це йому вдалося. Подейкували навіть, що він був чаклуном. Після цього всі фратрії, вдячні за свій рятунок, оголосили його новим правителем – принципом усієї Долини. Раніше, перед голодом, щоб стати правителем потрібно було перемогти попереднього принца, через що часто виникали війни, яких Долина вже не бачила півтори тисячі років. Спочатку фратрія Змії неприхильно ставилася до фратрії Орлів, тому що саме тоді голова їхньої фратрії добровільно залишив пост правителя Долини на користь Лонгуса. Проте з часом вони змирилися та, підтримуючи настання миру і спокою в Долині, стали одними з найближчих друзів усіх підданих фратрії Орлів.

Святкування мало важливий вплив на всю Долину. Саме в цей день голови всіх фратрій збиралися в одному місці і мали змогу обговорити різноманітні плани на найближче майбутнє. Кожний голова фратрії мав

право слова перед принципом, яке він використовував для того, щоб висвітлити якусь проблему свого краю чи навіть всієї Долини. Однак найчастіше виникали суперечки між фратріями щодо різних, навіть безглузвих речей. Зазвичай вирішення суперечки проходило за участі принца та сторін спору. Рідше виникали питання, які стосувалися всієї Долини, тоді збиралася рада всіх фратрій під головуванням принца, де всі мали право голосу. Проте, у випадках, коли правитель Долини мав власну позицію, яка не збігалася з бажаннями правителів фратрій, лише більшість могла здолати його волю.

Через це Дейлар знав, що в ці святкові дні він не зможе бачити батька, оскільки той буде надто зайнятий. Переговори проводили в палаці принца, розташованому недалеко від центральної площі столиці. У ньому ж і проживав принц зі своєю сім'єю та найближчим оточенням. Дейларів батько Ломд уже тридцять п'ять років носив титул принца Долини Рогу. Його правління нічим особливим не відзначалося, оскільки в Долині панував спокій уже років чотириста. Стихійні лиха траплялись рідко, голод не загрожував, про війни всі вже й забули і навіть не могли їх уявити. Самому Ломдові вже виповнилося добрих сто вісімдесят років, що навіть не становило половини життя звичайного жителя Долини. Ось його дід Рокар прожив п'ятсот сімнадцять років. Ломд був високим на зріст та міцної статури. Він славився хорошим зором, таким як у герба їхньої фратрії. У всій Долині важко знайти вправнішого лучника, ніж він. Стрільба з лука в Долині була видом розваг або радше своєрідних змагань. Завжди конкурували дві фратрії – Орли з Яструбами. Останнім часом фратрія Орлів ставала першою у цьому змаганні, однак у фратрії Яструбів з кожним роком з'являлися дедалі сильніші й спритніші лучники.

Ломд стояв на балконі палацу, який виходив на площу, і спостерігав за людьми із суворим виразом обличчя. Щось йому підказувало, що це святкування стане непростим і воно змінить хід історії у всій Долині. Навіть погода про це віщувала. Наближалася гроза, і вітер ставав чимраз дужчим. Ломд бачив, як хмари поступово покривали темрявою східні землі і чимраз швидше наближалися до Орігена. Він милувався природним явищем, вбачаючи в ньому красу, та водночас не забуваючи

про руйнівну здатність. Хоч якою б грізною здавалася гроза, краплі її все ж таки живили землю, на якій виростили дерева і все зелене.

Балкон почали всівати перші краплі дощу. Вони виявилися доволі великими та на диво холодними. Ломд востаннє глянув на столицю і, розвернувшись, сховався в кабінеті від негоди, що невпинно наближалась.

Розділ II

Перші краплі дощу почали покривати собою Оріген. Площа порожніла з кожною хвилиною, мешканці та гості шукали схованки від негоди. Те саме намагався зробити і Дейлар. Він кинувся бігти до палацу, обминаючи людей.

Дейларові вже виповнилося шістдесят вісім років, у Долині цей вік вважався за вік повноліття. Юнак виглядав нижчим за зростом від свого батька, але був сильніший за нього та спритніший, що не раз доводили двобої між ними. Хоча батько міг піддаватися своєму синові. У швидкості мало хто міг зрівнятися з Дейларом у всій Долині. На останніх змаганнях між фратріями він зайняв третє місце з бігу, поступившись фратрії Антилоп та Змій.

Дейлар мчав, неначе вітер, не всі навіть встигали побачити його лице, але місцеві жителі знали, хто це біжить. Лише принципів син дозволяв собі так швидко нестися містом.

Діставшись до центральної вулиці, яка вела до палацу, юнак різко зупинився, ледь не зіштовхнувшись з перехожим. Вулиця виявилася вщент заповненою людьми, які повільно рухалися по ній.

— От зараза! Що ж вони такі повільні? – пробурмотів Дейлар.

Юнак почав шукати вихід із ситуації. Він обіцяв батькові не бігати по дахах будівель столиці, однак іншого виходу не знайшов. Хлопець спритно виліз на дах триповерхового будинку, який стояв поблизу, і продовжив свій шлях до палацу.

На такій висоті він справді нагадував орла. Дейлар немов летів над головами натовпу, який рухався по вуличках, що розкинулися між будинками. Він успішно перестрибував з однієї будівлі на другу, забувши про будь-яку небезпеку, а боязнь послизнутися кудись зникла. До палацу залишалося лише декілька сотень метрів, як тут раптом він побачив у вузькій вуличці сімох чоловіків зі зброєю. Це було дивно, бо років триста, а то й більше існувала заборона на пересування містом зі зброєю в день свята Створення. Лише міська варта, яка налічувала близько семисот вартових, і п'ятдесят вартових палацу принціпа мали

право носити зброю у всі дні без винятків. А ці семеро не виглядали як вартові.

Дейлара це обурило і водночас заінтригувало. Він попрямував у бік тієї вулички, намагаючись іти якомога тихіше, щоб простежити за цими озброєними людьми. Порушники закону зупинилися біля старого будинку Румуса, де давно вже ніхто не жив. Люди казали, що цей дім проклятий і там живуть духи. Однак Дейлар вважав, що це все байки, які розказують забобонні люди.

Семеро невідомих вже стояли біля задньої стіни проклятого будинку і стукали у двері, які вели в погріб. Двері відчинилися, і вони ввійшли досередини. «Дивно, у цьому ж будинку ніхто не живе, що ж це за диваки там збираються, ще й зі зброєю? Жаль, що я не встиг роздивитися символи їхніх фратрій», – подумав хлопець. Він почав поволі вагатися, чи не варто простежити за цими диваками? Проте в них була зброя та обладунки, а у нього лише кулаки і промоклий одяг, що вже прилипав до тіла. Раптом пролунав грім. Почав падати рясніший дощ, який змив будь-яке юнакове бажання стежити за порушниками закону.

Дейлар розвернувся і, забувши про озброєних незнайомців, помчав до палацу принципа, він відчував, що його можуть висварити за те, що змок до нитки. Юнак уже не міг так бігти, як раніше, бо боявся, що може послизнутися і впасти донизу. Повернувшись на центральну вулицю столиці, він побачив, що вона майже спорожніла, тому принців син вирішив спуститися на землю і так продовжити свій шлях до палацу.

Біля брами палацу стояли два вартові під невеликим накриттям, яке захищало їх від немилосердного дощу.

— Ось ви де! За вами вже хотіли відправити патруль на пошуки, – пожартував бородатий вартовий.

— Зі мною все в порядку, вулиці забиті людьми, і важко рухатися швидше.

— Ідіть вже, на вас чекають, не будемо вас затримувати.

Стометрова алея, яка вела до головного входу палацу, була вимощена міцним мармуром, по боках стояли статуї великих принців минулого. Алею оточував пишний сад, з яким не так вже й багато садів

Долини могли зрівнятися за красою. Безліч дерев, квітів і кущів росло тут. Видавалося, що вся флора з усіх країв вмістилася довкола палацу. Однак Дейлар не мав бажання споглядати красу саду та, не звертаючи уваги на неї, пролетів алеєю, як ураган. Юнак почав підніматися мармуровими сходами, якими стікала вода, утворюючи невеликі водоспади. Дійшовши до дверей, він гучно постукав.

— Слава Рогу! Ти вернувся! – промовив Джерос, відчинивши двері, – Батько почав уже непокоїтися.

— Та зі мною нічого б не сталося. Звичайна гроза. Єдина небезпека, яка на мене чекала, це можливість промокнути до нитки, що й сталося.

Джерос усміхнувся усмішкою, яка притаманна добрим та вірним людям, що знають свій обов'язок. Він був тією людиною, чия присутність викликала відчуття безпеки. А ще Джерос терпіти не міг несправедливості. Коли Дейлар, ще в дитинстві, випадково розтросив іграшку одного звичайного хлопчини, вірний Джерос компенсував втрату двома золотими монетами, хоча добре знав, що міг цього не робити. Недаремно саме він носить таке почесне й відповідальне звання – капітан особистої варті голови фратрії Орлів. Він керує всіма солдатами та вартовими в краї Орлів, а в палаці він особистий охоронець і секретар принца. На жаль, закон не дозволяє Джеросові керувати вартою палацу, для цього є окремий капітан, який походить з мешканців столиці, хоча йому і так не бракувало роботи. Джерос був старший за Ломда на добрих сто років. Капітаном він став ще до того, як Ломд посів місце голови фратрії Орлів. В якісь мірі його можна було віднести до близьких радників принца.

— Я б радив вам переодягнутися та зустрітися з вашим батьком, який очікує на вас у своєму кабінеті.

— Добре, за хвилин п'ятнадцять підійду.

Дейлар пішов у свою кімнату, яка містилася на третьому поверсі палацу. Джерос своєю чергою попрямував до кабінету принца, який знаходився у східному крилі палацу на другому поверсі. Особливістю палацу було те, що він був дуже освітлений, через кожні два метри висіли смолоскипи, а також люстри, всередині яких містилися жовті яскраві кристали – світлики. Ці камінці самі випромінювали світло, і ніхто не знав їхньої природи. Існують лише легенди, що їхнім

творцем був Марос – титан сонця. У давнину люди боялися темряви та потребували надійного джерела світла вночі. Марос відколов частину пекучого сонця і зробив так, щоб жар світився всередині кристала, але він не був гарячий, а лише приємно теплий. Мудреці кажуть, що світлики можуть світитися десять років, але ще ніхто не бачив погаслого світлика, оскільки він отримував свою енергію від Сонця, яка живила його та не давала згаснути. Інші легенди розказують, що світлики створили проти нічних жахливих істот, які бояться Сонця, але ніхто не бачив їх – лише чули з казок. Хай там як, але світлики були майже в кожній домівці, і вони справді виявилися корисними. У палаці їх було стільки, що те світло, яке вони випромінювали, виривалося назовні. Навіть за десять кілометрів від палацу можна було його чітко побачити, наче маяк посеред моря.

Двері в кабінет були прочинені, біля них чатували два представники варту палацу. Крім них, очікували ще три представники фратрії Ведмедів та чотири – Антилоп. «Напевно, голови цих фратрій знову горщики побили», – подумав капітан. Варта добре знала секретаря принца і без жодних зволікань пропустила його в кабінет. Кабінет був просторий: біля стін стояли шафи, наповнені різними книжками та літописами. Навпроти дверей кабінет мав підвищення, на якому стояло два столи – робочий стіл принца і стіл, на поверхні якого відображена вся Долина Рогу. Біля столу з мапою стояли три постаті. Однією з них був сам принц Ломд, інші двоє – голови двох фратрій – Ведмедів та Антилоп. Між цими фратріями з давніх часів точилися суперечки. І причиною зазвичай ставали дії фратрії Ведмедів. Піддані фратрії Антилоп палко шанували природу й намагалися захищати її у всій Долині, а особливо в межах власних земель, де рослини і тварини вважалися майже священними. Найгустіший ліс, який росте в Долині Рогу, розташований у землях Антилоп та називається Багатолистим. У ньому є такі місця, де вже сотні років не ступала нога людини. Кажуть, що там навіть почали водитися давні тварини, які не надто люблять людей і в темряві лісу знаходять свій притулок. Навіть столиця фратрії Антилоп – Таємні Нетрі лежить у цьому лісі, і до неї не так вже й просто потрапити, оскільки треба добре знати дорогу туди. Фауна в землях Антилоп і справді унікальна,

майже всі види, що водяться в долині Рогу, мешкають тут. Цікаво, що чимало підданих фратрії Антилоп рідко або взагалі не їдять м'яса тварин, надаючи перевагу рослинам.

Найдовша річка Долини Рогу Судн проходить через землі фратрії Антилоп. Вона ділиться на два рукави – Малий Судн і Великий Судн. Крім того, що ця ріка найдовша, свій початок вона бере не з округу столиці Орігена, як більшість великих річок Долини Рогу, а із Сірогір'я, яке розташоване на півночі Долини у володінні таємничого ордену Юноса. Частина річки Судну проходить через землі фратрії Ведмедів, які є найкращими ковалями у всій Долині. Однак завдяки ковальству страждає річка та природа вздовж неї. Люди з фратрії Ведмедів часто скидають відходи в річку, звідки вони потрапляють у землі Антилоп. І через це між двома фратріями триває конфлікт уже сотні років.

— Це неприпустимо! Вони порушують угоду, яку уклали ще наші прадіди, – суворо стверджував голова фратрії Антилоп Манділ.

— Ну подумаєш! Ну, скинули трохи більше, – байдуже відповів Осор, голова фратрії Ведмедів.

— Якщо ви і далі забруднюватимете річку, тоді всі рослини і тварини у нашому краї будуть у великій небезпеці. Багато міст лежить на берегах Судну, і ще й столиця моєї фратрії, – продовжував Манділ.

— Міста? Та у ваших містах вже давно нікого не було з інших фратрій. Ви все оточили тим клятим лісом, що туди не добратися. Хто його знає, може, вже й ваша столиця в іншому місці? Подейкують, що в горах ваших земель стало надто гамірно.

— Я не прийшов сюди, щоб у чомусь виправдовуватися. Шановний принцпе, ви можете самі перевірити стан річки. Вона стала бруднішою за останні кілька десятків років, а особливо за останні два.

— Але ж вам потрібні вироби...

Ломд спостерігав та уважно слухав цю суперечку. Кожного року вона повторювалася. Завжди досягали компромісу, але з кожним разом його дедалі важче було знайти. Він знає, що Манділ зараз порушить ще одну проблему – щодо стад тварин.

— Фратрія Ведмедів не лише забруднює нашу природу, а ще й порушує правила перетину та перебування в наших землях. Коли представники їхньої фратрії починають полювання, їх часто заносить у наші землі, де вони вирізають часом цілі стада невинних тварин. У нас...

Ну ось. Почалося. І кожний рік фратрія Ведмедів чи то через свою тупість, чи через те, що їм начхати, чи, можливо, вони просто люблять злити своїх сусідів, навідується цілими загонами до земель Антилоп. Хоча це й не дивно, три роки тому їх же занесло до земель фратрії Яструба, але там з цим простіше.

— Досить. Я почув усе, що вважаю за потрібне. Осоре й Манділе, ваші предки уклали угоду між вашими фратріями кілька сторіч тому щодо зменшення відходів від ковальства. Осоре, ти продовжуєш те, що робили твої дід і батько. Це знають усі, хто бачив ваші кузні. Але, Манділе, ця річка проходить і через землі столичного округу та добрих кілька десятків миль землями втрачених фратрій, де вона розходитьсь на Малий та Великий Судни, і саме в цьому місці лежать руїни давнього міста Урупаша. Можливо, це баніти й забуті здійснюють великі викиди?

— А річка ж початок бере в Сірогір'ї, можливо, це...

— Ні це не вони, – різко перервав Осора Ломд.

— Можливо, ми надто упереджено підійшли до цього. Однак роки показали нам, що викиди потрапляють у річку завдяки діяльності фратрії Ведмедів. У столичному окрузі на річці лежить невелике містечко Перенділ. Люди там не займаються навіть чимось подібним до ковальства. А щодо Сірогір'я і взагалі покинутих земель, ми справді нічого не досліджували. Але як нам відомо, ні баніти, ні забуті не займаються шкідливою діяльністю з відходами, – розсудливо зважував Манділ.

— Осоре, можливо, в тебе є якась думка, куди ж можна дівати ці відходи ще, крім скидання в річку?

— А куди нам їх подіти, наша фратрія одна з найменших як за чисельністю, так і за землями.

— Можете перевозити до нас, – мовив принцип, довго не думаючи. – У землях фратрії Орлів є місця, віддалені від місць, де живуть люди.

Кілька величезних печер, які пустують, якраз чудово підійдуть. Єдине, що вам потрібно зробити, це змайструвати міцні діжки, які б не пропускали відходів.

— Добре. Але ж довести до вас – це вартує грошей. Це може вдарити по нашій скарбниці, – відповів Осор.

— Ми виділимо гроші з загальної скарбниці, – відповів Ломд.

— Але чи погодяться інші фратрії, це ж чимала сума? – продовжував Осор.

— Ми виділимо частину з нашої кишені, – втрутився Манділ. – У нас справи в останні роки йдуть добре, але це на початок. Моя фратрія безпосередньо направить гроші до фратрії Ведмедів, щоб вони могли оплатити перевізникам їхні послуги. Але за цим спостерігатимуть наші представники, – суворо вимовив голова фратрії Антилоп.

— Осоре, погоджуєшся? – спитав принцип.

— Та куди ж мені діватися. Думаєте, мені подобається їх скидати в річку? Але це найпрактичніший метод, – з наївністю відповів Осор. – Принципе, я вдячний за те, що ви надаєте власну землю для їхнього зберігання. Чесно, першу партію відходів я відправлю якомога швидше. Сьогодні ж напишу листа і надішлю до моїх людей. Лише скажіть куди?

— Тоді й мені доведеться написати листа до мого брата у Велике Гніздо. Ось бачите, на столі зображено землю Орлів? І тут на заході в горах є величезна печера. На диво суха й простора. Вона називається Храш. Запам'ятайте назву. Мої люди будуть на вас чекати якраз тут, де наші кордони проходять, – вказав пальцем принцип.

— Ага, – замислено пробурмотів Осор. – Сьогодні ж відправлю.

— Ну що, задоволені, Манділе? – добродушно запитав Ломд.

— Лише з одним питанням, і ще й за мій кошт. Що нам робити із тваринами і полюванням?

— Ну, якщо вас це влаштує – ми виплатимо компенсацію.

— Ви ж сказали, що у фратрії Ведмедів немає коштів! – підозріло спитав Манділ.

— На таку річ постараємося знайти, на крайній випадок позичимо у фратрії Бобрів, – відповів Осор.

«Невже він упаде так низько, щоб узяти гроші в тих, кого так ненавидить?» – запитав подумки себе принцип. Фратрія Бобрів – найбагатша з усіх фратрій Долини Рогу. Майже вся економіка Долини зведена завдяки старанням представників цієї фратрії. Крім того, своїм багатством вони завдячують золотим копальням. Ходять чутки, що під столицею цієї фратрії міститься величезне сховище, заповнене золотом та прикрасами, що їх би вистачило для того, щоб роздати всім жителям Долини, і ще й половина їх залишиться. За фратрією Бобрів закріпилося прізвисько «золоторукі». Подейкують, що вони здатні що завгодно перетворити на чисте золото.

— Ви приймаєте умови фратрії Ведмедів? – спитав принцип.

— На цей раз так. Але наступного разу, якщо ми вас помітимо на нашій землі за полюванням без дозволу, ми застосуємо силу проти вас, – відповів Манділ.

— Добре, матимемо на увазі, – байдуже відповів Осор.

Представники двох фратрій потиснули руки і почали виходити з кабінету принципа. Ломд знав, що подібні конфлікти виникають не вперше, їм уже декілька сотень років, і всі вони завершуються так само – зменшенням викидів та компенсацією.

— Дейлару, можеш виходити, я знаю, що ти стоїш за колоною.

У палаці принципа пролягало чимало таємних ходів. Юнак вивчив їхню значну частину і зазвичай пересувався ними в палаці. Один з ходів вів прямо до кабінету принципа від того крила палацу, де проживав хлопець. Дейлар вийшов із тіні, яку відкидала колона, і наблизився до свого батька.

— Ведмеді ніяк не можуть налагодити добрі стосунки з Антилопами, як завжди, – з усмішкою вимовив Дейлар.

— Так, і кожний рік одне й те саме. Таке враження, що на ці фратрії хтось прокляття наклав, – сказав принцип і почав рухатися до балкона, який виходив на головну площу столиці.

Принцип споглядав, як буря охопила все місто й лютувала в ньому. Грім заповнив своїм звуком весь Оріген, а від світла блискавок можна було розгледіти будівлі столиці. Вулиці перетворилися на річки, якими

невпинно неслася вода. Вітер здійнявся і зі страшною силою розхитував дерева з боку на бік.

— Давно я не бачив такої бурі, – прошепотів Ломд. Принципа зачарувала ця руйнівна стихія, яка вирувала в його столиці. Незважаючи на її небезпечність, вона володіла своєрідною красою – справжня сила природи, така немилосердна і така ж чарівна.

— Я бачив людей зі зброєю сьогодні в місті, – сказав серйозно Дейлар.

Принцип неначе зі сну прокинувся і подивився на сина. Зброя у столиці заборонена – лише охороні принципа та варті дозволено її носити. А коли вже застосовували зброю проти людини, якщо це не був якийсь злодій чи бандит, Ломдові було важко згадати.

— Не може бути, тобі, напевно, привиділося?

— Я чітко бачив сімох озброєних людей, які зайшли до будинку Румуса.

— До будинку Румуса, кажеш?

— Так, але я не знаю, до якої фратрії вони належать.

— Яка в них була зброя? – спитався батько.

— Різна, вони радше виглядали як вартові давніх правителів: у руках вони тримали списи зі щитами, і на поясі висіли мечі. Одягнуті в кольчуги і в металевих шоломах.

— І всі увійшли до старого покинутого будинку?

— Так.

Принцип на хвилинку замислився. Можливо, його синові це привиділося, таке озброєння не носили навіть вартові принципа, які мали лише мечі зі щитами. Але ні списів, ні шоломів. У Долині таку зброю та обладунки майже не виробляють, лише на замовлення багатих жителів заради того, щоб поставити в якійсь кімнаті, аби вони покривалися пилюкою, а ще з примхи любителів військового мистецтва. Але описані люди нагадували швидше воїнів.

— Завтра після церемонії біля великих ідолів ти і Джерос оглянете цей будинок. Візьмете з собою кілька вартових. Але зробіть це тихо, щоб ніхто нічого не бачив. Нам не потрібно ніяких пліток про те, що

в місті з'явилася якась озброєна ватага, – після роздумів сказав принцип.

— Так, батьку.

— А тепер лягай спати, завтра буде важкий і довгий день.

Дейлар покинув кабінет принца й рушив до своєї кімнати. Ломд залишився на самоті зі своїми думками та продовжував спостерігати за бурею, яка стала повноправною правителькою столиці.

Розділ III

Незважаючи на нічну бурю, ранок в Орігені виявився на диво прекрасним. Тепле проміння сонця освітлювало вулиці та прогрівало їх після вчорашньої негоди. Поступово люди виходили зі своїх домівок і рухалися до монументів титанів, які стояли на площі столиці. Вони вдягалися у свій найкращий одяг, у цей день усі намагалися виглядати якнайкраще.

Площа столиці наповнювалася поступово, на підвищенні біля монумента Рогу кількома рядами вже стояли жерці титана, одягнуті в білі шати. Їхні сиві голови були покриті такими ж білими каптурами, руки прикрашені золотими браслетами, оздобленими блакитними кристалами. В руках вони тримали великі жертвні сині кристали, які кожного року клали на монумент Рогу, і після трьох днів забирали їх назад у храм, де зберігали до наступного року. Попереду жерців стояв принцип Ломд, котрий був Верховним серед них. Він стояв одягнений у таку ж білу мантию, однак на ній було зображено кілька синіх ліній, що з'єднувалися на грудях у вигляді синього кола, яке символізувало серце та кров титана, котрий пожертвував своїм життям заради жителів Долини. Каптур також був натягнутий на голову принципа. У руках він тримав посох верховного жерця, вершину якого прикрашали три самоцвіти: відомий вже нам синій кристал – кров Рогу, яким зцілювали жителів Долини, жовтий кристал світлик, який дарував світло, та червоний, який за повір'ям знімав чари і наділяв людину магічною силою. Такі червоні кристали ще можна віднайти в Долині, проте про саму магію ніхто вже не чув у Долині. Праворуч від принципа стояв його син Дейлар, це місце завжди займає наступник Верховного жерця. Він був також одягнений у білу мантию з жовтими лініями, які сходилися на грудях у жовте коло – символ світла і надії на майбутнє, що він правитиме ще краще, ніж його попередник.

У невеликій старій скрині, яка стояла на вівтарі, лежав найбільший зі знайдених синіх кристалів. Вважалося, що він і є серцем самого Рогу.

Дейлар під час церемонії мав тримати скриню з «серцем» титана, а батько для завершення ритуалу повинен був узяти його зі скрині.

Раптом шум на площі стих і почалася церемонія. Ломд розпочав промовляти молитву давньою мовою, якою ніхто не розмовляв: її знали лише жерці та сам Верховний жрець. Вірять, що саме цією мовою розмовляли титани в часи їхнього правління. Частину мови люди розуміють, оскільки теперішня рогівська мова пішла від старішої, але звідки взялася стара, ніхто не знав. Лише існує легенда про те, що сам Рогу, коли помирав, навчив її декількох обраних людей, котрі стали його першими жерцями. І ці ж жерці принесли писемність та мову для всіх людей. У ті давні часи, ще до війн між фратріями, у Долині правили жерці. Цей період назвали золотим віком для людей, оскільки їхнє життя проходило в безтурботності і веселощах. Але певної миті щось пішло не так. Літописи не дають відповіді, що ж стало причиною занепаду золотого віку. Є різні припущення, однак найпоширенішим є те, що жерців охопила жадоба влади і вони почали боротися між собою. Спочатку це були приватні перепалки, які з часом перетворилися на війни. Вважається, що саме ці жерці стали першими головами фратрій. Проте це лише теорія, не підтверджена жодними переконливими фактами.

Ломд стояв лицем до народу, вимовляючи давні забуті слова. Лише в ті миті, коли він згадував титана Рогу, всі люди промовляли після принципа «Рогу» і ставили свою праву руку на ліве плече. І так тринадцять разів поспіль. Після цього принцип передавав свій посох Верховного жерця синові і підходив до скрині, щоб узяти «Серце Рогу». Взявши неймовірної величини синій кристал, Ломд, опустившись на одне коліно, підняв його над головою, і від проміння сонця титанове «серце» почало променитись синім сяйвом. «Серце Рогу» набирало енергії й тепла сонця і поступово почало випромінювати синє проміння, спрямоване в різні сторони. Саме в цю мить люди намагалися самі стати метою проміння. Вважалося, що той, у кого влучить цей промінь, отримає благословення самого титана. Матері піднімали своїх малих дітей, щоб промінь освітив їх. Так тривало декілька хвилин. Принцип підвівся і рушив до скрині, щоб покласти кристал на місце. Після цього жрець-наглядач зачинив

скриню й очолив колону жерців, котрі почали залишати підвищення. Останніми йшли принцип та його син. Офіційна частина свята завершилася, і розпочалися гуляння.

На вулицях та площах столиці лунала музика та спів. Напої і їжу з усіх кінців Долини можна було знайти в ці дні святкування у столиці. Все місто наповнювалось радістю. Ні вчорашня буря, ні інші негаразди не могли завадити святкуванню. Поверхню Орігенського озера поступово наповнювали невеличкі кораблики, на яких стояли світлики. Бувало, що вони падали з кораблів на дно озера, і за багато років світлики заповнили дно водойми, завдяки чому все дно постійно сяло. Ввечері навколо озера було достатньо світла, тому ніхто не ставив біля нього ліхтарів.

Запусканням корабликів зазвичай займалися діти, хоча дорослі часто допомагали малечі в цій граві. Сотні, а може, й тисяча маленьких суден курсували поверхнею озера. На Великій столичній галявині, яка оточувала озеро, розмістили сотні столів. Більшість представників фратрій сиділи за своїми столами, прикрашеними стягами з гербами. Також стояло чимало столів столичних жителів, які вирішили покинути свої фратрії. Ці люди ставали громадянами столиці і підпорядковувалися лише владі принца. Стіл принца та його фратрії традиційно стояв біля самісінького озера. За столом уже сиділи двоюрідні, троюрідні брати принца та інші його родичі. Відсутньою була принципова жінка, Вейла, яка гостювала у своїх родичів у Великогір'ї з молодшим принциповим сином Ріком і не прибула на святкування. Також за столом ще не було самого Ломда та Дейлара.

Принцип і його син стояли разом з офіцером варті міста та Джеросом біля Малої вартової вежі, яка височіла неподалік від Галявини. Ця вежа, одна з найстаріших будівель столиці, у сиву давнину слугувала частиною великого муру, який оточував Оріген. Її висота сягала десяти метрів. Після того, як малий мур, що оберігав столицю, знищили, до Малої вежі причинили ряд добудов, у яких тепер мешкає столична варта південного посту. Керує нею капітан Слев. Своє звання він отримав від батька, а той від свого, і так десь до прапрадіда. Літописи у столиці не вказують, до якої фратрії належали Слевові предки, але він вважає, що його сім'я – корінні жителі столиці

від найдавніших часів. Слев був високий на зріст, навіть як на жителів Долини. Його зріст сягав понад два метри. Він виглядав таким кремезним, що міг би битися із самим ведмедем. Лице його прикрашала густа борода, яка сягала грудей. Капітан варти повсякчас на службі носив міцний сталевий панцир із зображенням з'єднаних півмісяця та половини сонця. Капітан завжди тлумачив цей знак як символ своєї служби, яка триває вдень і вночі.

— Капітане, вітаю зі святом вас!

— Дякую, принципе, вас також, – відповів капітан варти.

— Капітане, ви не проти позичити мені десь на годинку п'ятьох ваших вартових, є одна важлива справа, в якій вони можуть придатися.

— У такий день? Невже щось трапилося гідне уваги варти столиці? – з усмішкою спитав капітан.

— Нічого такого, але їхня сила може стати у пригоді. Нам потрібно оглянути один покинутий будинок у Сутінковому районі.

— У вихідний день ви прагнете відвідати найнебезпечніший та найбідніший район міста? Можливо, це краще відкласти на завтра?

— Завтра я вирушаю до Великого Гнізда, вернуся не раніше ніж за місяць.

— Наразі в мене є лише п'ять чергових вартових, решта з нагоди свята відпочивають. Можу надати лише двох.

— Тоді не наполягатиму на своєму й погоджуся на вашу пропозицію.

Капітан варти зайшов до вежі на декілька хвилин. У його супроводі з неї вийшло двоє вартових, одягнутих у синюватого кольору легкі лати. Лише залізний панцир, залізний шолом та штани зі шкіри. На їхніх поясах висіли блискучі кацбальгери. В руках вони тримали овальні сині щити із зображенням потрійної спіралі.

— Це Рональд і Герд. Хороші хлопці. Обоє походять зі столичних родів. Міцні, як дуби, та витривалі, наче камінь.

— Дякую капітане, ми надовго їх не займемо.

Капітан вклонився принципові і рушив назад до вежі.

— Рональде і Герде, це мій син Дейлар та капітан моєї особистої варти Джерос. Ви будете їх супроводжувати і допомагати в одному

завданні, яке я їм доручив. Думаю, це не займе багато часу і ви зможете швидко вернутися назад до вежі.

Вартові кивнули. Принцип підійшов до сина та Джероса.

— Якщо ви справді щось знайдете, то повідомте мене негайно. Якщо виникне якась небезпека, не втручайтеся і відступіть. Нам не потрібно ні скандалів, ні паніки сьогодні. Джеросе, ти за головного.

— Так, принципе.

— Можете йти.

Принцип попрямував у бік галявини, а товариство чотирьох направилося до Сутінкового району.

Недаремно цей район так прозвали. Сонячне світло рідко повністю освітлювало його, оскільки цю частину міста оточували великі будинки, які не давали змоги сонячному промінню на повну силу проникати на вулиці. Цей район був найбільш небезпечний, і там проживали різні люди: бідняки, злодії, повії, вбивці, навіть деколи можна було набрести на банітів із нічиїх земель. Однак у цьому районі стоїть будинок Румуса, розташований майже в його центрі. Румус, котрий звів цей дім, був, напевно, першим успішним шахраєм та злодієм, слава про якого доходила до найдалішних кутків Долини. З часу смерті Румуса минуло кілька сторіч. Існують різні версії про його походження, у найвідомішій, він був наймолодшим сином заможного аристократа з фратрії Антілоп. Захоплення фратрії природою та бережливе ставлення до всіх живих створінь Румусові не передалися, його більше цікавили засоби збагачення. Тому він недовго жив у краї своїх батьків і перебрався до столиці, де здійснював різноманітні авантюри та напівлегальні вчинки, привласнюючи чуже майно. З часом у нього з'явилися послідовники та учні, яких він навчав чи брав під свою опіку. Після значного зростання кількості прибічників Румус створив орден Гренлікас, який за своєю суттю став злочинним братством.

На сто двадцять сьомому році свого життя він розпочав будувати власний маєток. У ті часи Сутінковий район був значно менший, але для будівництва Румус відібрав землі та домівки в багатьох жителів, у яких кишені і так майже були порожні. Будівництво зайняло три роки. Подейкують, що в будинку існує чимало таємних ходів

та сховищ, де Румус тримав власне багатство. Також поширювалися плітки, що глибоко під будинком є підземелля, де розташовувалася головна ложа ордену Гренлікса, вимощена золотом та сапфірами. На сто тридцять сьомому році Румус помер за загадкових обставин: його голова висіла на брамі маєтку, а тіло знайшли у вітальні прибитим до стіни. Після того ніхто не бажав жити в цьому будинку, і він пустував дві сотні років.

Товариство рухалося найдовшою вулицею Орігена – Рінделом, яка тягнулася до північної брами міста. Як і у всьому місті, на вулицях тривало святкування: спів і танці заповнили все навкруги. Джерос та Дейлар йшли попереду, двоє вартових – на декілька метрів позаду. Джерос висловив думку, що краще їм іти трохи на відстані, щоб не привертати до себе уваги. Будинки, які прикрашали вулицю, відзначалися своєрідним різноманіттям: величезні мармурові колони та фасади, прикрашені різними епізодами з міфів і легенд Долини, великі й малі балкони зі скульптурами, прекрасні тераси та навіть невеличкі сади перед ними. Деякі будинки були прикрашені різними горгуліями і тваринами, такими як грифони чи великі змії Півдня Долини, які зникли сотні років тому. Проте казали, що грифони ще існують, що їх бачили на Півночі і їх все ще використовує орден Юноса – захисник Долини від її ворогів та хранитель порядку.

— Джеросе, як ти гадаєш, чи є ще щось за горами? – раптом спитав Дейлар.

— Не знаю, ніколи там не бував, і, напевно, ніхто за них не заходив, як я знаю. Наші мудреці й жерці кажуть, що ми оточені великим бурхливим океаном, який не має меж та краю.

— Я це знаю. Але є легенди і міфи, що розповідають про прихід різних почвар із-за гір, які нападали на наших предків. Навіть орден Юноса створили заради захисту Долини від того, що за горами.

— Ну, почварам не потрібне суспільство, вони ж шукали поживи, якою були ми.

— У мене є сумніви. Просто ті міфи говорять про навалу Скрадлів. Вони ж виглядали як велике плем'я, що добре організоване, та володіли ковальством. А казки про почвар зазвичай говорять про одиничних потвор. Скрадли завжди видавалися мені цивілізованими

і не дурнішими від людей. Можливо, вони живуть під водою і там мають власні міста.

— Такі собі амфібії? Цікаво. Ну, про них вже не чути сотні років, а то й понад тисячу, тому, може, їх вже не існує, а може, й не існувало, ми ж не знаємо. — відповів Джерос. — А ось вже початок Сутінкового району.

Район справді виглядав бідно, навіть певною мірою жалюгідно. Багато маленьких глиняних та дерев'яних будиночків розкинулося перед їхнім зором, як купа грибів. Ця частина міста лежала у своєрідній ямі: давно тут упав метеорит і утворив величезний кратер. До того ж, високі будинки, які оточували район, створювали ілюзію, що район ще глибший, ніж насправді. Але свято добралося і до цього похмурого місця столиці. Люди також святкували, і радість наповнювала цю сумну місцину. Жителі Сутінкового району навіть не зважали на Дейлара та його оточення, які проходили по малесеньких вуличках до будинку Румуса. Що ближче вони наближалися до маєтку, то менш людними ставали вулиці. Жителі не любили вештатися біля маєтку Румуса, бо вірили, що в ньому живуть привиди та інша нечисть, якої вони так боялися.

Товариство вже стояло біля покритої іржею головної брами. Рональд відчинив браму, яка дуже гучно закрипіла, і вони рушили далі. Подвір'я маєтку було занедбане, тут панував рослинний світ, а не людський. Недоглянуті кущі та дерева розрослися і заповнили все, до чого вони могли дотягнутися: фонтани і статуї оповила лоза з чагарниками, лише головну доріжку ще можна було розгледіти.

Будинок явно бачив кращі дні: фасад був у жалюгідному стані, облуплений, місцями з'являлися тріщини. Але треба віддати належне архітекторам, оскільки будинок у запущеному стані все ще стояв, та й вікна його не були пошкоджені.

— Нам треба обійти будинок. Вхід у погріб позаду, — мовив Дейлар.

Товариство обійшло дім, пробираючись місцями через чагарники, які зайняли всю територію колишнього саду. Складалося враження, що природа в цій частині маєтку повністю захопила те, що раніше належало людині. Важко повірити, що в самій столиці росте такий

занедбаний сад, де сліди людської діяльності приховані під покровом зелені.

Дейлар зі здивуванням усвідомив, що в ніч переслідування людей зі зброєю зовсім не звернув уваги на жахливий стан маєтку. В сутінках він не перетинав території маєтку Румуса, а спостерігав із сусіднього будинку, тому темрява прикрила справжню занедбаність цього місця. Юнак спіймав себе на думці, що якимось дивно, що таке місце та й взагалі найбільшій район лежить так близько до палацу принципа.

Двері погребу виявились масивними, зробленими з дуба, покритими колись темно-коричневим лаком, що вицвів. Рональд натиснув на велику залізну дверну клямку, однак двері були зачинені.

— Двері виглядають великими і міцними, не знаю, чи вдасться відчинити їх без ключа, — сказав Рональд.

— Може, спробуємо вибити? — запропонував Джерос.

— Можна спробувати, але мені здається це марною справою.

Вартові з усією силою накиннулися на двері. Тричі вони пробували відчинити їх, але ті не піддавалися.

— Ану ще раз, — наполягав Дейлар.

З четвертої спроби двері просто впали. Рональд, перед тим як зайти, спинився біля дверної рами та, пригнувшись, щось підняв.

— Ха! Завіси іржаві, тому вони й піддалися, — демонструючи їх своїм товаришам, промовив Рональд.

У погребі було темно, лише через прохід, що залишився від дверей, вже проривалося світло.

— У такій темряві нам важко буде знайти навіть людей, якщо вони тут десь сховалися, — сказав Джерос.

— Світло — не проблема, — сказав Герд і дістав два світлики. Рональд також їх дістав і дав один Дейларові.

Товариство почало оглядати погріб. Усередині вони побачили лише старий непотріб: декілька дерев'яних столів та крісел, під стінами старі діжки і кілька малих ганчірок. Дейлар пішов у напрямку до забитих старими дошками вікон. Вартові розійшлися в різні кути погребу, Джерос тримався неподалік від принципового сина. Важко

сказати, що раніше було в цьому приміщенні, оскільки тепер воно виглядало давно покинутим та забутим.

— Не думаю, що ми тут щось знайдемо, – сказав Джерос. – Навіть якщо тут хтось був, то забрався геть звідси.

— Можливо, вони живуть у самому маєтку? – висловив припущення Дейлар.

— Можливо, але тоді люди помітили б це. Хіба що вони живуть у повній темряві чи на горищі. Однак тут щось не так. Озирнись і скажи мені, чого тут не вистачає?

Дейлар задумався і почав ще раз уважно оглядати приміщення. Нічого такого, що привернуло б його увагу, він не бачив, хоча дещо почав помічати:

— Справді якось незвично. Це ж наче старий погріб, ще й великий маєток... Тут мало б бути чимало мотлоху всякого. Лише порожнеча, та й пилуки з павутинням майже немає.

— Правильно, – погодився з юнаковим спостереженням Джерос. – Навколо маєтку так і видно, як природа розгулялася. А тут нічого. Таке враження, що його справді почистили, і це мене насторожує. Навіть якби тут не було павутиння, тоді лазила б інша комашня чи змії.

Дейлар відійшов від Джероса на кілька кроків і відчув, як наступив на щось тверде. Він підняв предмет, який виглядав як кинджал, але без прикрас та узорів.

— Джеросе, я знайшов щось, – збентежено вимовив хлопець.

Капітан підійшов до Дейлара, узяв до рук знайдений предмет і з суворим виразом обличчя почав його розглядати.

— І це тут валялося? – здивовано спитав капітан.

— Так. Якийсь кинджал, напевно, недороблений, він без прикрас та узорів...

— Він таким і має бути, – перебив його Джерос. – Це мізерикордія – зброя, яка була на озброєнні армій. Нею добивали на полі бою противників. Цю зброю можна знайти у приватних колекціях деяких багатців та в музеях. Але ця нова, вона виготовлена зовсім недавно.

— Може, її виготовив якийсь коваль якраз для чиєїсь колекції і хтось її поцупив?

— Можливо, але важко в це повірити. Рональде, Герде! Ходімо звідси, – гучно вимовив Джерос.

Вартові кивнули головами і почали помалу покидати погріб маєтку. Виходячи з нього, вони поставили двері так, наче ті й далі закривають погріб.

Розділ IV

Ломд уважно розглядав предмет, знайдений у маєтку Румуса. У кабінеті принципа були Джерос та Дейлар, котрі тихо стояли й очікували на те, що скаже правитель Долини Рогу.

— Добра робота і гострий, навіть занадто. Можливо, це якісь із місцевих банд хочуть перейти на нове озброєння? – припустив Джерос.

— Не думаю. Для вуличних боїв більше підходять кинджали. Мізерикордія не є різальною й менш практичною зброєю. Це щось інше.

Принцип нахмурився. Ця зброя була призначена для того, щоб пробивати лати, ще й до того доволі міцні. Лише у фратрії Ведмедів виготовляють такі. Але кому в голову прийде боротися з цією фратрією?

— Дивно це все якось, та й запідозрити когось важко. У ці дні до столиці з'їжджаються з усієї Долини, і лише вищі сили знають, що ці люди привозять із собою. Та й хто б це залазив у маєток Румуса, ще й так необачно залишив нам цей прикрий подарунок? Джеросе, я зараз підписую наказ про те, щоб вартові столиці ретельніше оглядали підозрілих людей та вози, які виїжджають та в'їжджають в Оріген. Передай його капітанові варти столиці особисто.

— Так, принципе, – поклонившись, Джерос узяв наказ і вийшов з кабінету.

— На жаль, ти все-таки щось бачив, – звернувся Ломд до сина. – Але ще важко сказати, що це все означає. Це може бути якийсь поганий збіг обставин або початок чогось похмурого й невідомого.

— Ви надто похмурі стали через якийсь там давній вид зброї, який уже сторіччями не виробляють та не використовують.

— Бо не було війн уже півтори тисячі років. Проте все ще існують різні банди, і в місті їх лише чотири, та вони не володіють якимось серйозним озброєнням, про лати я взагалі мовчу. Якщо хтось із них почав їх виробляти й носити, тоді не дивно, що з'явилася мізерикордія.

Це може означати, що сутички між бандами та вартовими можуть стати кривавішими.

Дейлар сумно схилив голову. Про війни банд у Долині знають всі, але мало хто був їхнім свідком, крім вартових столиці та вартових фратрій. А тепер уявити, що бандити ходять у латах, наче якісь лицарі з давніх часів, і ще й бігатимуть по вулицях і вбиватимуть один одного, – якась нісенітниця.

— Ти вже зібрав речі? Ми завтра на світанку вирушаємо назад до Гнізда.

— Вже почав. Однак, враховуючи нові обставини, можливо, варто залишитися і постаратися дізнатися більше про нашу знахідку?

— Може, й варто, проте відсутність наша у Великому Гнізді на святі Приходу Роду буде підозріла і викличе ряд незручних запитань. Джерос передасть наказ вартовим столиці. Я довіряю їм і вважаю, що вони впораються з цією роботою. Одразу ж після свята ми рушаємо в Оріген і візьмемося за все це серйозніше. Тим більше ті, кого ти бачив, могли вже покинути столицю.

— Тоді я можу бути вільним?

— Так, тільки не проспи наше відбуття завтра, ми відправляємося вдосвіта.

Дейлар кивнув головою і покинув батьків кабінет. Ломд відкинувся на спинку крісла й поринув у роздуми про все, що відбулося за останню добу. Все це щонайменше викликало тривогу. Озброєні чоловіки, покинутий маєток Румуса, мізерикордія – все це якось не подібне на діяльність банд. Вони завжди залишають після себе більше слідів, а тут тільки зброя, якої не бачили вже чимало сторіч. І про неї не знають звичайні жителі Долини – вона відома лише історикам, ковалям та колекціонерам старовинної зброї. Дивно, що лише Дейлар помітив їх, ніяких відомостей вартові не отримували від інших людей. Проте починалася буря, більшість людей мчали до своїх домівок і могли сплутати їх із вартовими.

У столиці, як йому відомо, діяло три банди, четверта час від часу навідувалася до міста – півроку в столиці, інших півроку грабувала каравани на дорогах. Проте вони рідко використовували зброю за призначенням, хіба що в разі воєн між самими собою. Можливо, зріє

війна між ними чи ще якийсь конфлікт. Але сам факт переховування в Румусовому маєтку наводить на думку про намагання невідомих досягнути глибокої таємності. А якщо й були очевидці цієї події, то ними могли бути лише жителі Сутінкового району. Більшість із них бідні й пияки, а то й часто вживають дурманні речовини, тому ніхто б і не повірив такому свідкові, навіть якби він казав правду. Стереотип мешканця Сутінкового району зіграв би і тут свою роль. Вартові висміяли б такого бідолашного і виставили б за двері. Тут щось більше ніж банди, але що? Можливо, якась фратрія вирішила оголосити комусь війну? Але принцип не міг у таке повірити, вже сотні років тривав непорушний мир, навіть дуелі серед представників різних фратрій стали рідкістю, а тут війна між фратріями. Ні, це маячня! Про таке навіть не варто мислити. Голови фратрій ще не втратили розуму, щоб таке чинити!

Принцип піднявся зі свого крісла й рушив до балкона. Столиця все ще святкувала й веселилася. Ломд чув, як із вулиць лунали пісні та голоси людей. Невже дійсно якась фратрія забажала оголосити війну комусь? У такій дружній атмосфері, яка панувала на вулицях міста, важко повірити, що хтось із правителів вирішить покласти кінець цьому тривалому миру.

* * *

Дейлар, не поспішаючи, піднімався сходами до своїх покоїв. Його, як і принципа, непокоїла вся містика зі зброєю, якою вже так довго не користувалися. Така маленька дрібничка занепокоїла правителя Долини та його найближче оточення. Дейлар розумів, що якщо батько і Джерос розгублені через це, тоді це справді щось дуже серйозне. Подібну зброю використовували у війнах, тоді, можливо, й справді скоро буде якась війна. Дейлар знав про війни лише з тих книжок і літописів, які він читав ще у своєму дитинстві, та з розповідей людей, котрі цікавилися цією темою. Його вражала жорстокість, що панувала серед жителів Долини в ті давні часи, коли фратрії воювали між собою: всі землі й міста вкривалися кров'ю і тілами мертвих, ворони живилися рештками людей, цілі братські могили заповнили Долину. Недовіра та зрада панували і винищували найкращих людей. Ворожі табори застосовували будь-які методи та засоби заради хоча

б незначної перемоги. Мудреці розповідали, що в давні часи щонайменше чотири фратрії були знищені повністю, але деякі вказували на те, що частини їхні поглинули фратрії-переможці. Навіть існують, може, й міфічні історії про те, як деяким правителям вдалося перетягти на свій бік інші раси, які колись населяли Долину, зокрема нефілімів чи гельдрів. Нефіліми вселяли жах у людей. Незважаючи на їхній зріст, люди все ще їх терпіли, але гельдрів – ненавиділи. Гельдри були давнішими за самих людей, у легендах йдеться про те, що вони населяли Долину ще в часи титанів та стали їхніми першими творіннями. Ця раса істот мала подібну будову до людської, однак колір їхньої шкіри був жовтий, наче пісок, із-за вух росли міцні бивні, які могли пробити дерево. Але найбільше жахав людей майже триметровий хвіст, який закінчувався жалом. Проте, на жаль чи на щастя, ці істоти повністю зникли: частково завдяки людям, які їх винищували, і частково завдяки природі. Гельдри населяли болота та жили на берегах озер, які були приховані в густих лісах. Однак деякі мандрівники розповідали історії про те, як у глухих місцинах біля боліт можна було почути сумну пісню невідомою, проте прекрасною мовою. Можливо, ще десь існують ці створіння, приховані від очей людей.

Навіть діти в Долині майже не гралися у війну. Так це явище забулося й покинуло серця людей, що чимало з них навіть добре не розуміє його значення. Однак бійки та невеликі конфлікти все ще існували: людину, яку охоплював запал бійки, важко спинити, вона починала боротися зі своїм противником до переможного кінця. Це приховане бажання крові могло знову прокинутися в жителів Долини. Ця думка непокоїла Дейлара, оскільки він сам знав, що таке жага перемоги над іншими. Навіть ті повісті та легенди, у яких ідеться про війни, перемогу над супротивником оспівували в доброму сенсі. Переможці отримували вічну славу, незважаючи на тих, кого забрала битва.

Дейлар відчинив двері своїх покоїв. Його житло в палаці було вже й не таке велике, проте в ньому панував своєрідний затишок. Він особисто їх вибирав. Покої складалися з невеличкого коридору, що поступово переходив у кімнату, частина якої слугувала вітальною,

а інша нагадувала кабінет. У кімнаті стояло декілька диванів і крісел, стіни прикрашали різні портрети відомих людей Долини та пейзажі, найчарівніші місцини. Та половина, яка слугували Дейларові за кабінетом, була у хаотичному стані. Стіни заступали величезні шафи, наповнені шеренгами томів книжок різної тематики, а також там лежало чимало манускриптів та літописів. Письмовий стіл застелений різними книжками і паперами, над якими Дейлар працював: він усе ще навчався різних предметів, зокрема проявляв цікавість до давньої історії та забутих мов Долини. Репетиторів він не мав, радше це було його хобі. Біля столу стояла дошка, на якій висіла велика мапа Долини з різними позначками, які він же зробив. Останньою кімнатою була невелика спальня, яка вміщала ліжко, дві великих скрині та гардероб.

Дейлар знав, що відразу на другий день після свята він відправиться назад до столиці своєї фратрії, тому спакував речі заздалегідь. Одна валіза з одягом уже лежала наготові, лише залишалося зібрати речі в його улюблений наплічник: він вагався між книжками і мапами, які хотів узяти. Попередньо він вирішив, що книжку зі стародолинської мови бере з собою. Масивний фоліант містив сімсот сторінок. Значну частину її займали стародолинські тексти на різноманітну тематику, іншу половину становили граматика та словник, проте мова ця не дуже відрізнялася від теперішньої.

Найбільша дилема виникла щодо двох книжок історико-міфологічного характеру. В одній записані міфи про подорож легендарного мандрівника Чумара, котрий нібито переплив увесь океан, що розкинувся за горами, та вернувся назад у Долину. Друга книжка описувала життя предка юнака Лонгуса. Дейлара завжди цікавило, як Лонгус зміг допомогти під час голоду всій Долині, де він узяв усю ту їжу, яка змогла врятувати цілий край? Всі міфи й легенди не дають ні фактів, ні найменших натяків, які могли б пояснити це диво. Але цей том був незвичайний. Він дістався йому випадково, коли один із жерців Рогу залишив його в палаці принца. Бібліотека жерців була таємним місцем, і мало хто, крім них, знав, де вона розташована та які таємниці й дива приховані на сторінках її книжок. Навіть сам принц, який один із небагатьох мав доступ до бібліотеки, не розповідав про її місцезнаходження синові.

Дейлар дивився на дві книжки і зважував, яку він бажає швидше прочитати. Він вирішив узяти книжку про свого предка, все ж таки її не так легко одержати. Тому спокуса дізнатися про те, що міститься в цій книжці, взяла гору: жерці ж не просто так тримають її примірники лише у своїй бібліотеці й більше нікому не видають.

На одній стіні кімнати висіла колекція різноманітної зброї. Більшу частину її ніколи не використовували в бою – такі собі витвори мистецтва. Але серед неї була і стара зброя, яка відчула смак крові, поразок та перемог. Дейлар з дитинства навчався володіти мечем і луком. Він ніколи не любив важкої зброї і завжди в дуелях обирав одноручні мечі. Пристрасть до лука в нього була навіть більшою, ніж до мечів. Дейлар повсякчас казав, що добрий лучник завжди здатний захистити себе в бою краще, ніж людина з мечем. Лучник здатний влучити у противника з великої відстані, а також завжди може використати стрілу в рукопашному бою. Хоча вправний воїн з мечем легко перемає лучника в близькому бою. Тому чимало Дейларових наставників насміхалися з його думки про таку перевагу лучника.

Дейлар зняв зі стіни свій улюблений лук, який належав його прадідові Прудону. Це був прекрасний лук: легкий та водночас міцний. Дейлар не знав, хто виготовив його, він навіть не впевнений, чи і його предок знав про це. Подібні луки він бачив у колекціях інших сімей різних фратрій Долини. Щоб відрізнити свій лук від інших, Прудон прикріпив до нього невеличкий залізний герб фратрії Орлів.

Юнак і далі оглядав стіну зі смертоносним знаряддям, і його погляд зупинився на холодній зброї. Він як син принца володів правом носити меч у столиці, але рідко користувався цим привілеєм, тому більшість часу вони прикрашали його кімнату, вкриваючись пилюкою. На стіні висіли й дворучні мечі, але хлопець не мав бажання волочити такий тягар із собою всю дорогу до Великого Гнізда. Тому Дейлар почав вибирати одноручний меч і вибрав Траніса. Ім'я мечеві дав міфічний правитель фратрії Фенікса Ролар. Фратрію Феніксів знищили ще в давнину, і від неї майже не залишилося ніяких згадок, окрім самотніх руїн у північно-східній частині Долини. Легенди розповідають про те, як Ролар боронив Долину від різноманітних створінь та ворогів людського роду. В одній битві Ролар боровся

з нефілімами, і під час неї його меч розлетівся на друзки. Правитель фратрії вже готувався прийняти смерть, як раптом поблизу нього вдарила блискавка та відкинула нефілімів. Ролар побачив на тому місці, де вдарила блискавка, меч, який стирчав із землі. Однією рукою він витяг зброю із землі, і меч легко ліг у його руку. Правитель фратрії рідко фехтував такими мечами, оскільки надавав перевагу дворучним, але в нього не було інших варіантів, як схопити цей подарунок долі й рушити в бік нефілімів. Ролар відчував таємничу і водночас могутню силу у мечі, яка проходила через усе його тіло й наче живила його. У тій битві він переміг усіх нефілімів і назвав меч Транісом на честь духа тієї місцини, де відбулася битва.

Дейлар часто обирав цей меч, але жодного разу не відчував ніякої енергії. Він зауважив, що меч ідеально лежить у його руці. З часом юнак збагнув, що ця зброя дуже міцна, коли одного разу випадково щосили ударив ним по каменю. На його здивування меч не розламався навпіл. Дейлар не міг повірити в те, що на мечі не з'явилися тріщини чи інші пошкодження. Меч не мав жодних оздоблень чи прикрас – лише на всьому лезі виднівся візерунок, який нагадував собою блискавку.

Приципів син склав у подорожній наплічник інші речі, які запланував узяти з собою, та поклав недалеко від вхідних дверей у його кімнату. Він вийшов на терасу і спостерігав за заходом сонця. Темрява поступово огортала вулиці Орігена. Незважаючи на це, святкування ще й досі тривали, і Дейларові навіть стало трохи сумно, що він уже не братиме участі у святі в його останні години.

Розділ V

З самого світанку столицю залишали каравани, які рухалися у різні боки Долини. Вони розтягувалися на милі по всіх дорогах, що вели до різних міст та країв. Жителі всіх фратрій разом під своїми знаменами заповнили дороги, щасливими були лише мешканці Орігена, оскільки більшість із них вирости у столиці й не належали до жодної з фратрій.

Фратрія Орлів залишала столицю найшвидше, оскільки свято Приходу Роду настане за тиждень. Свято вважалося найвеличнішим для цієї фратрії, оскільки присвячене її становленню. У ті часи, коли Долина стала безпечною завдяки титанові Рогу, люди все ще жили спільно без поділу на фратрії. Але з часом через різні обставини серед мешканців Долини почали поширюватися заздрість, гнів, гординя, які привели до ворожнечі між ними. Так почався розподіл і утворення славетних фратрій, яких на початку існувало чимало, але до сьогоденішнього часу залишилося лише шість. На початку розбрату між людьми навколо одного з тих, хто виступав проти будь-якого насильства й ненависті, почали гуртуватися прихильники. Його звали Байфом. На зібраннях жителів Долини Байф закликав до миру та пробачення усіх образ, яких вони зазнали від інших людей. Однак дедалі частіше люди не хотіли слухати Байфа, навіть перекрикували та виганяли його з зібрань. Тому однієї ночі він і його послідовники, зібравши всі потрібні речі, вирушили на захід до гір. Відхід Байфа з прихильниками не вплинув на життя інших жителів Долини, які не прагнули їх переслідувати чи повернути назад, а просто, наче скинувши тягар, забули про них.

Байф та його люди блукали в західній частині Долини місяцями, поки не вирішили зупинитися в північно-західних горах, де й осіли. Вони знайшли затишне місце на горі, яку нарекли Араком. Там вони заснували своє перше поселення Тремб і жили у мирі та спокої. Однак їхнє мирне життя тривало недовго. Поселення було ще невелике та слабо захищене, тому могло стати легкою здобиччю для бандитів, які в давні часи блукали майже по всій Долині. Хоча те місце, де Байф та його люди осіли, було не дуже велелюдне, бандити одного разу

майже здобули його. Близько ста двадцяти вбивць, злодіїв та інших вигнанців суспільства, підійшовши до гори Арак, розпочали свій підйом. Жителі дізналися про загрозу в ту мить, коли зловмисники були лише за кілька миль від поселення. У цьому їм допомогли орли, які населяли гору: раптом їхні зграї здійнялися в повітря й заходилися кружляти над бандитами, котрі готувалися до атаки поселення. Вартові, побачивши птахів, негайно повідомили Байфа і всіх поселенців, які могли тримати зброю, і рушили в бік ворогів. Бандити цього не знали і не квапилися з наступом, розраховуючи на те, що застануть жителів поселення зненацька. Тим часом жителі підходили щораз ближче до своїх ворогів. Байф не хотів, щоб хтось із його сподвижників загинув у цьому бою, а тому придумав, як обійтися без жертв зі свого боку. В одному з проходів гори жителі влаштували засідку. Байф наказав вилізти найсильнішим і найспритнішим на скелі для влаштування обвалу. Бандити не знали, яка доля чекає їх попереду, і сміливо наближалися до своєї смерті. Коли вони підійшли до місця засідки, Байф подав сигнал своїм воїнам, які здійснили обвал. Під камінням загинула щонайменше половина бандитів: частина тих, що вижила, від жаху почала тікати, інші в розпачі і гніві намагалися піднятися нагору, але падали, вражені стрілами та списами. Ті бандити, які вціліли після такого кривавого побоїща, поширювали в Долині легенди про гірських жителів і про їхнього покровителя – духа гори Арака.

Після цього Байф і жителі Долини зробили символом своєї фратрії орла, а також цей птах став священним у їхньому краї. На місці обвалу вони спорудили міцні ворота, які за всю історію ніхто не взяв штурмом, і нарекли їх Байфовою Брамою. З часом їхнє поселення завдяки захистові гори стало одним із найбезпечніших і найспокійніших, тому чимраз більше жителів приєднувалося до фратрії. Тремб з роками збільшувався і ставав дедалі укріпленим, з ворожими намірами до нього можна було потрапити лише повітрям. Пам'ятаючи про допомогу орлів, жителі перейменували своє місто на Велике Гніздо.

Ніхто вже й не знає достовірно, коли ці події трапилися і чи дійсно відбулися, але після найвеличнішого свята, присвяченого титанові

Рогу, для фратрії Орлів наставало свято Приходу Роду. Голови цього краю вже тисячі років не полишали столицю фратрії у це свято і мусили брати участь майже у всіх дійствах.

Караван принціпа складався з кількох тисяч підданих його фратрії, які разом із сотнею, а то й більше возів розтягнулися на кілька миль. Частиною подорожніх були ті, які жили разом з принципом у столиці та допомагали йому керувати Долиною. Більшою частиною, яка супроводжувала Ломда, були піддані його фратрії, які прибули на свято до Орігена та після нього вирішили вертатися до рідного краю разом з головою їхньої фратрії.

Ломд разом зі своїми двоюрідними братами – Ліндом і Лером – очолював караван. За ними йшла знать фратрії Орлів, різні роди, чие коріння сягало давніх часів, часів започаткування фратрії. До них належали Гріндони, водночас і найбагатші в Орлиному краї, і Джероди. Капітан особистої варти принціпа Джерос якраз походив із цього роду. Вже декілька поколінь члени цієї родини займають таку почесну посаду. А ще родина Лукара, яка славилася своєю пристрастю до всього прекрасного. Її члени були одними з найкращих охоронців Долини від небажаних гостей серед фратрії Орлів. Представники родини декілька поколінь тому заснували Лісову варту Орлиного краю, яка чатувала на всіх дорогах, що вели до гірського краю. Мандрівники ніколи не знали, стежать за ними чи ні, оскільки варта завжди трималася на відстані, залишаючись невидимою для подорожників. Навіть ті, хто хотів проникнути через ліси, де немає доріг, не могли уникнути контролю варти. У складі каравану рухалися й інші славетні роди фратрії, такі як Берди, Марли, Кідени.

Шлях їхній пролягав на захід. Каравани підданих фратрії прямували Великою Західною Дорогою, яка в різних місцях розгалужувалася на менші дороги, наче велика річка з власними рукавами. Цією ж дорогою також ішли каравани інших фратрій – Антилоп та Ведмедів, але жоден з них не повинен був заходити так далеко на Захід, як піддані фратрії Орлів. Перший день подорожі проходив все ще через навколишні землі столиці Долини. Це був суцільний степ, який охоплював центральні землі цього краю. Мандрівники бачили лише поодинокі дерева і поля, на яких колосилася пшениця. Недаремно цей край навколо Орігена

називали золотим. У сонячну погоду навкруги все блистіло наче золото, засліплюючи спостерігачів цих пейзажів, що далі караван рухався на захід, то більше на обрії з'являлося дерев та маленьких гаїв. З кожною милю навкруги все ставало зеленішим – караван в'їжджав до долини, яка тягнулася далеко на захід, північ і південь. На заході на її землях росли суцільні ліси, які оточували гори у краю Орлів.

Дорога на захід проходила через нічий землі, де виднілися руїни старих міст, палаців та замків, які належали давнім, забутим і знищеним фратріям. Саме в тих землях проживали баніти й забуті. Ці два стани людей живуть, наче у власному світі. Для них ніколи не існувало влади фратрій чи принципа. Натомість у них діють свої правила та звичаї, які мало хто з Долини знає, окрім самих банітів і злочинців, котрі ховаються серед того люду від правосуддя. Лише окремі купці мали зв'язки з ними, і ще рідше влада, коли потребувала їхньої допомоги в якійсь нагальній проблемі. Два стани зазвичай трималися разом, але водночас не були такі схожі, як видається на перший погляд.

До банітів належали колишні мешканці столиці або піддані фратрій, котрих вигнали через тяжкий злочин, який неможливо пробачити. Баніти без дозволу ради родів фратрій або ради принципа не могли повернутися в той стан, до якого вони належали раніше. Вже їхні діти могли просити про таке повернення, але це траплялося рідко, бо їм усе одно не вдалося б досягнути статусу своїх батьків у суспільстві. Тому баніти зазвичай приєднувалися до забутих і жили за їхніми законами та звичаями.

Забуті почали з'являтися з часу Великої війни фратрій, яка відбулася дві з половиною тисячі років тому, коли перші фратрії знищили та стерли з Долини. Представники фратрій, які не захотіли приєднуватися до переможців, залишили власні землі і почали блукати по всій Долині, поки не осіли в різних місцях. Зазвичай вони поверталися у свої колишні міста, які після битв перетворилися на руїни. Про походження забутих існує й інша версія, яка популярна серед вузького кола жителів Долини. Забуті виглядають інакше, ніж типові жителі краю: колір їхнього волосся чорний, вони вищі, очі в них зазвичай карі, і шкіра їхня смаглявіша. Через таку відмінність

у зовнішньому вигляді виникла версія, що оскільки вони відрізняються від підданих фратрій Долини, тому належать до зовсім іншого народу. Навіть культура їхня відрізняється – вони не визнають Рогу верховним божеством і не надають йому важливої ролі у своїй релігії. Жерці культу Рогу не звертали на це уваги і не здійснювали ніяких переслідувань, та й будь-які конфлікти між забутими та фратріями не виникали.

Велика Західна дорога проходила біля підніжжя гори Арак, тягнулася далі на захід до інших поселень фратрії Орлів. Біля підніжжя Арака починалася менша дорога, яка вела вгору до Великого Гнізда, кінцевого пункту подорожі принципа і його оточення.

У перший день караван фратрії Орлів мав пройти столичний округ і перейти в нічії землі. Шлях через них триватиме від трьох до чотирьох днів, що залежать від погоди та швидкості руху каравану. Тоді залишиться ще два дні для підйому до Великого Гнізда. Отже, голова фратрії прибуде за день до початку Приходу Роду.

Перша ночівля принципа та його супутників планувалася в Перенділі, величному в давнину місті, яке навіть упродовж кількох десятиліть було столицею всієї Долини в період керування антипринципа в Орігені. Місто було важливим центром торгівлі, чому сприяло його розташування на берегах Судну – найширшої і найповноводнішої річки всієї Долини. Ще сотні років тому до міських причалів прибували кораблі різних фратрій та незалежних купців. Усі товари, які виробляли в Долині, купували і продавали в Перенділі. Велику роль для міста відігравало і близьке розташування до столиці.

Перенділ сотні років процвітав та збагачував усіх, хто наближався до нього, золотом, зв'язками та досвідом. Але цей період тривав не вічно. Місто ставало чимраз сильнішим політичним гравцем у Долині, до нього перебиралися піддані різних фратрій, які з часом зрікалися свого зв'язку з батьківщиною та приймали громадянство міста. Цей процес призвів до того, що мешканці Перенділу вирішили кинути виклик усій Долині. Вони вимагали поділити землі Орігена та створити нову фратрію зі столицею в Перенділі, що було нечуваним зухвальством на ті часи. Водночас вимогу міста сприйняти несерйозно могли лише

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ